

Raad van de
Europese Unie

**Brussel, 25 november 2019
(OR. en)**

14456/19

**DEVGEN 213
SUSTDEV 165
ACP 136
RELEX 1090**

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

d.d.: 25 november 2019

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 12700/19

Betreft: Ongelijkheid in partnerlanden aanpakken
- Conclusies van de Raad (25 november 2019)

In bijlage dezes gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over "ongelijkheid in partnerlanden aanpakken", die de Raad in zijn 3732e zitting op 25 november 2019 heeft aangenomen.

Ongelijkheid in partnerlanden aanpakken**Conclusies van de Raad**

1. De Raad constateert met bezorgdheid dat er in veel partnerlanden nog altijd ongelijkheidsniveaus voorkomen die hoger zijn dan 30 jaar geleden en die een bedreiging vormen voor duurzame ontwikkeling en de uitvoering van de Agenda 2030. De Raad weet dat ongelijkheid een vraagstuk met veel dimensies is dat economische, sociale, politieke en milieuaspecten heeft, en dat dringend aandacht vereist.
2. Ongelijkheid, zo stelt de Raad vast, zet een sterke rem op de uitbanning van armoede en op een duurzame economische groei. Het kan een bedreiging vormen voor de democratie, sociale cohesie en inclusie, veerkracht en stabiliteit. Ongelijkheid kan voorts de achteruitgang van het milieu, de klimaatverandering en gedwongen verplaatsing verergeren en bijdragen tot irreguliere migratie. De Raad vreest dat de klimaatverandering en de achteruitgang van het milieu het vermogen van landen om tot een duurzame ontwikkeling te komen, natuurlijke hulpbronnen duurzaam te beheren en armoede en ongelijkheid uit te bannen, kunnen ondermijnen.
3. De Raad herinnert eraan dat de Agenda 2030 een kans is voor positieve verandering. De Raad herinnert voorts aan SDG 10 "Dring ongelijkheid in en tussen landen terug" en aan het feit dat het aanpakken van ongelijkheid in de hele Agenda 2030 wordt benadrukt, omdat het kan helpen ook andere doelen sneller te bereiken, waaronder SDG 1 "Beëindig armoede overal en in al haar vormen", en omdat het essentieel is in het streven om niemand aan zijn lot over te laten en om degenen met de grootste achterstand eerst te bereiken.
4. De Raad herhaalt dat het aanpakken van ongelijkheid een interne en externe prioriteit van de Europese Unie is, en dat gelijkheid en solidariteit behoren tot de waarden en beginselen die aan de Europese Unie en haar externe optreden ten grondslag liggen, zoals bepaald in de Verdragen. De integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie herinnert aan de toezegging om armoede en ongelijkheid te bestrijden, en de Europese consensus inzake ontwikkeling uit 2017 maakt het uitbannen van armoede en de strijd tegen discriminatie en ongelijkheid tot een prioriteit van het ontwikkelingsbeleid van de EU.

5. De Raad herinnert aan zijn conclusies van 8 juli 2019, "De duurzameontwikkelingsdoelen wereldwijd ondersteunen"¹, waarin met name verheugd wordt geconstateerd dat de EU en haar lidstaten meer doen om mensen in extreme armoede te bereiken en alle vormen van ongelijkheid aan te pakken, hetgeen aansluit bij het beginsel dat niemand uit de boot mag vallen en het doel heeft te voorkomen dat ongelijkheid van de ene op de andere generatie overgaat.
6. De Raad beschouwt het werkdokument van de diensten van de Commissie "Uitvoering van de nieuwe Europese consensus inzake ontwikkeling - ongelijkheid in partnerlanden aanpakken" als een waardevolle bijdrage aan de beschouwingen over de manier waarop het terugdringen van ongelijkheid verder kan worden geïntegreerd in de ontwikkelingssamenwerking van de EU, in overeenstemming met de consensus, die de EU en haar lidstaten oproept om hun middelen en aanpak te verbeteren zodat ongelijkheid doeltreffender wordt aangepakt en om van het terugdringen van ongelijkheid een integrerend onderdeel van hun ontwikkelingssamenwerking te maken.
7. De Raad is tevens ingenomen met de bijeenkomst van het politiek forum op hoog niveau voor duurzame ontwikkeling van de VN van juli 2019, waar onder meer SDG 10 werd geëvalueerd, en neemt nota van de bevindingen van het VN-rapport van 2019 over de duurzameontwikkelingsdoelen, dat stelt dat de toenemende ongelijkheid tussen en binnen landen een blijvende bron van zorg is. Voorts neemt de Raad nota van het onlangs gepubliceerde Global Sustainable Development Report, waarin wordt benadrukt dat, indien de ongelijkheid bij internationale ontwikkeling niet wordt aangepakt, de SDG's niet verwezenlijkt zullen worden.
8. De Raad herhaalt dat mensenrechten, goed bestuur en de rechtsstaat essentieel zijn om mensen in kwetsbare situaties te empoweren en te ondersteunen, en de beste basis vormen voor vreedzame en inclusieve samenlevingen. Ook erkent de Raad het belang van het maatschappelijk middenveld als drijvende kracht voor verandering. De Raad onderstreept dat het cruciaal is democratische processen mogelijk te maken, die ook conflicten kunnen voorkomen of beheersen en kunnen leiden tot stabiele en vreedzame samenlevingen.

¹ Doc. 10997/19.

9. Wat betreft discriminatie als oorzaak van ongelijkheid is een globale aanpak nodig van alle verschijningsvormen ervan, onder meer discriminatie op grond van etniciteit, geslacht, leeftijd, handicap, religie, godsdienst of overtuiging, seksuele gerichtheid of genderidentiteit. Hetzelfde geldt voor discriminerende wetten en normen. Om gendergelijkheid te bereiken en SDG 5 te verwezenlijken moeten de rechten en de empowerment van vrouwen en meisjes bevorderd worden.
10. De Raad benadrukt het belang van de beleidscoherentie voor ontwikkeling om de SDG's te verwezenlijken en ongelijkheid terug te brengen. Ook erkent de Raad dat de beleidscoherentie voor ontwikkeling toegevoegde waarde heeft als substantiële bijdrage aan de bredere doelstelling van beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling. Sterke coördinatiemechanismen en -instrumenten, zoals het beleid van de Commissie voor betere regelgeving, blijven op het niveau van de EU en de lidstaten van essentieel belang om beleid te toetsen en de beleidscoherentie voor ontwikkeling daadwerkelijk toe te passen bij de uitvoering van de Agenda 2030 en het terugbrengen van ongelijkheid door de EU. Ook moet worden gezorgd voor een versterkte dialoog met verschillende belanghebbenden, zoals lokale en regionale autoriteiten, het maatschappelijk middenveld, de particuliere sector en internationale organisaties.
11. De Raad neemt nota van de goede vooruitgang die de ontwikkelingssamenwerking van de EU heeft geboekt bij het aanpakken van de factoren van ongelijkheid in de partnerlanden door middel van beleid en maatregelen op relevante gebieden.
12. De Raad benadrukt dat de factoren van ongelijkheid in de partnerlanden in de ontwikkelingssamenwerking van de EU en haar lidstaten verder moeten worden aangepakt, met name door het effect van bestaande beleidsmaatregelen en acties te vergroten en door nieuwe benaderingen te ontwikkelen, onder meer door:
 - a) de uitvoering te versterken van een op rechten gebaseerde benadering van ontwikkelingssamenwerking;
 - b) gendergelijkheid te bevorderen, door de uitvoering van het EU-genderactieplan (2016-2020) en andere relevante EU-beleidsmaatregelen te versterken;

- c) democratie, mensenrechten en de rechtsstaat te bevorderen, door het versterken van de uitvoering van het EU-actieplan inzake mensenrechten en democratie (2015-2019), met inbegrip van de toezegging om een responsieve, participatieve en representatieve besluitvorming te steunen en meer aandacht te hebben voor economische, sociale en culturele rechten in het externe beleid van de EU;
- d) meer te investeren in menselijke ontwikkeling, met name op het gebied van gezondheid en inclusief en toegankelijk kwaliteitsvol onderwijs voor iedereen, met inbegrip van basisonderwijs, beroepsonderwijs en -opleiding en hoger onderwijs, en tegelijkertijd sectoroverschrijdende benaderingen te bevorderen om deze investeringen optimaal te benutten;
- e) inclusieve en duurzame groeipatronen die ten goede komen aan de onderste 40 % van de inkomensverdeling, te bevorderen via het belasting- en arbeidsmarktbeleid, met inbegrip van het loonbeleid en het mobiliseren van binnenlandse middelen, en tegelijkertijd bestaande ongelijkheden te bestrijden;
- f) duurzame en universele socialebeschermingsstelsels te bevorderen, universele toegang tot basisdiensten te verlenen en innovatieve sociale praktijken te ondersteunen;
- g) steun te verlenen aan het scheppen van fatsoenlijke banen, met name voor jongeren en voor mensen die in armoede leven en die in de informele sector werken, alsook aan volledige werkgelegenheid voor vrouwen;
- h) duurzame investeringen en samenwerking met de particuliere sector, met inbegrip van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen, te bevorderen; de particuliere sector aan te moedigen bij te dragen tot de verwezenlijking van de SDG's door middel van inclusieve, op de markt gebaseerde partnerschappen, investeringen en bedrijfsmodellen in overeenstemming met de internationaal overeengekomen beginselen inzake verantwoord ondernemerschap;
- i) de maatregelen ter beperking van klimaatverandering te versterken, het vermogen van gemeenschappen om zich aan de effecten ervan aan te passen, te vergroten, veerkracht op te bouwen en de biodiversiteit te beschermen, en het duurzaam beheer van natuurlijke hulpbronnen te waarborgen;
- j) de digitalisering, connectiviteit en technologische verandering in goede banen te leiden, en te investeren in infrastructuur, wetenschappelijk onderzoek en innovatie op een manier die inclusie vergroot.

13. De Raad is van oordeel dat de EU en de lidstaten het terugdringen van de ongelijkheid in de programma- en projectcycli moeten opnemen door ongelijkheid meer te integreren in de landensituatieanalyses en de ontwikkeling van de landenhulpverleningsprogramma's, onder meer door, waar mogelijk, een ex-antebeoordeling van de effecten van ongelijkheid en van met ongelijkheid verband houdende indicatoren in programma's en projecten uit te voeren.
14. De Raad benadrukt het belang van een steeds betere samenwerking van de EU en de lidstaten, bijvoorbeeld door waar van toepassing een gezamenlijke benadering op landenniveau na te streven, om de ongelijkheid in de partnerlanden terug te dringen. Voorts onderstreept de Raad het belang van versterkte partnerschappen met internationale partners, de particuliere sector, de academische wereld, het maatschappelijk middenveld en andere relevante belanghebbenden. In dit verband neemt de Raad nota van het G7-initiatief "Gender at the Center" met betrekking tot de aanpak van ongelijkheid tussen vrouwen en mannen.
15. De Raad benadrukt de noodzaak van een op maat gesneden engagement om de specifieke uitdagingen en de unieke dynamiek van ongelijkheid in de partnerlanden aan te pakken. In dit verband merkt de Raad op dat in lage-inkomenslanden waar zowel de armoede als de ongelijkheid groot is, de officiële ontwikkelingshulp een belangrijke rol blijft spelen bij het ontwerpen en uitvoeren van beleid dat de ongelijkheid moet terugdringen. Bij de samenwerking met middeninkomenslanden, waarvan vele nog te maken hebben met grote aantallen mensen die in armoede leven en met zeer hoge niveaus van ongelijkheid en sociale uitsluiting, moet met name gebruik worden gemaakt van instrumenten als beleidsdialoog, kennisuitwisseling, deskundigheid en technische bijstand; de Raad herinnert in dit verband tevens aan de samenwerking met meer gevorderde ontwikkelingslanden overeenkomstig de consensus.
16. De Raad benadrukt voorts dat de gegevens en de kennis moeten worden verbeterd, onder meer door het verzamelen van uitgesplitste gegevens, bijvoorbeeld met betrekking tot vrouwen, kinderen en jongeren, personen met een handicap en andere personen die in gemarginaliseerde gemeenschappen en kwetsbare situaties leven, en dat ook de bijbehorende institutionele capaciteit moet worden versterkt.
17. De Raad is van oordeel dat de EU en de lidstaten hun inspanningen ter uitvoering van de EU-maatregelen met het oog op het verder terugdringen van de ongelijkheid in de partnerlanden moeten opvoeren en dat zij deze overwegingen in hun respectieve beleid inzake ontwikkelingssamenwerking in aanmerking moeten nemen.